

COA opvanglocatie Heerle

Beoordeling effect noodopvang op beschermde natuurwaarden

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

19 juli 2023

Project	COA opvanglocatie Heerle
Opdrachtgever	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
Document	Beoordeling effect noodopvang op beschermde natuurwaarden
Status	Definitief
Datum	19 juli 2023
Referentie	137530/23-012.164
Projectcode	137530
Adres	Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. Deventer Stationsweg 5 Postbus 3465 4800 DL Breda +31 (0)76 523 33 33 www.witteveenbos.com KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN	6
2.1	Plangebied	6
2.2	Werkzaamheden	7
3	GEBIEDSBESCHERMING	9
3.1	Natura 2000	9
4	SOORTENBESCHERMING	12
4.1	Beoordeling aanwezige soorten in en direct rond het plangebied	12
4.1.1	Vleermuizen	13
4.1.2	Vogels	14
5	SAMENVATTING CONCLUSIES	16
5.1	Gebiedsbescherming	16
5.1.1	Natura 2000	16
5.1.2	Natuurnetwerk Nederland	16
5.2	Soortenbescherming	16
5.2.1	Vleermuizen	17
5.2.2	Vogels	17
6	BRONNEN	18
	Laatste pagina	18

	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Wetgevend kader	5
II	Instandhoudingsdoelstellingen (IHD's) Natura 2000-gebied Brabantse Wal	1

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het Centraal orgaan opvang asielzoekers (COA) is voornemens een tijdelijke noodopvang voor asielzoekers te realiseren op een perceel nabij Bergsebaan 80 te Heerle. Doordat de tijdelijke noodopvang voorzien is op een perceel dat momenteel gebruikt wordt als akker waarop mais wordt verbouwd, worden op voorhand geen grote effecten op beschermde natuurwaarden voorzien. Omdat dit echter ook niet helemaal uit te sluiten is worden in voorliggende notitie kort de mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden en het gebruik van het terrein als opvanglocatie beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

1.2 Doel

Het doel van deze notitie is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden hebben op:
  - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
  - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
  - beschermde soorten in het kader van de Wnb;
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (ontheffings- en/of vergunningaanvraag in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Effecten van de gebruiksfase van de noodopvang worden ook beoordeeld.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland). In hoofdstuk 4 wordt eerst beoordeeld welke onder de Wnb beschermde soorten mogelijk in of nabij het plangebied aanwezig kunnen zijn. Op de mogelijk aanwezige beschermde soorten waarop effecten kunnen optreden als gevolg van het voornemen wordt vervolgens nader ingegaan. In hoofdstuk 5 worden de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 6 is de geraadpleegde bronnen weergegeven. Het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage I.

2

PLANGEBIED EN WERKZAAMHEDEN

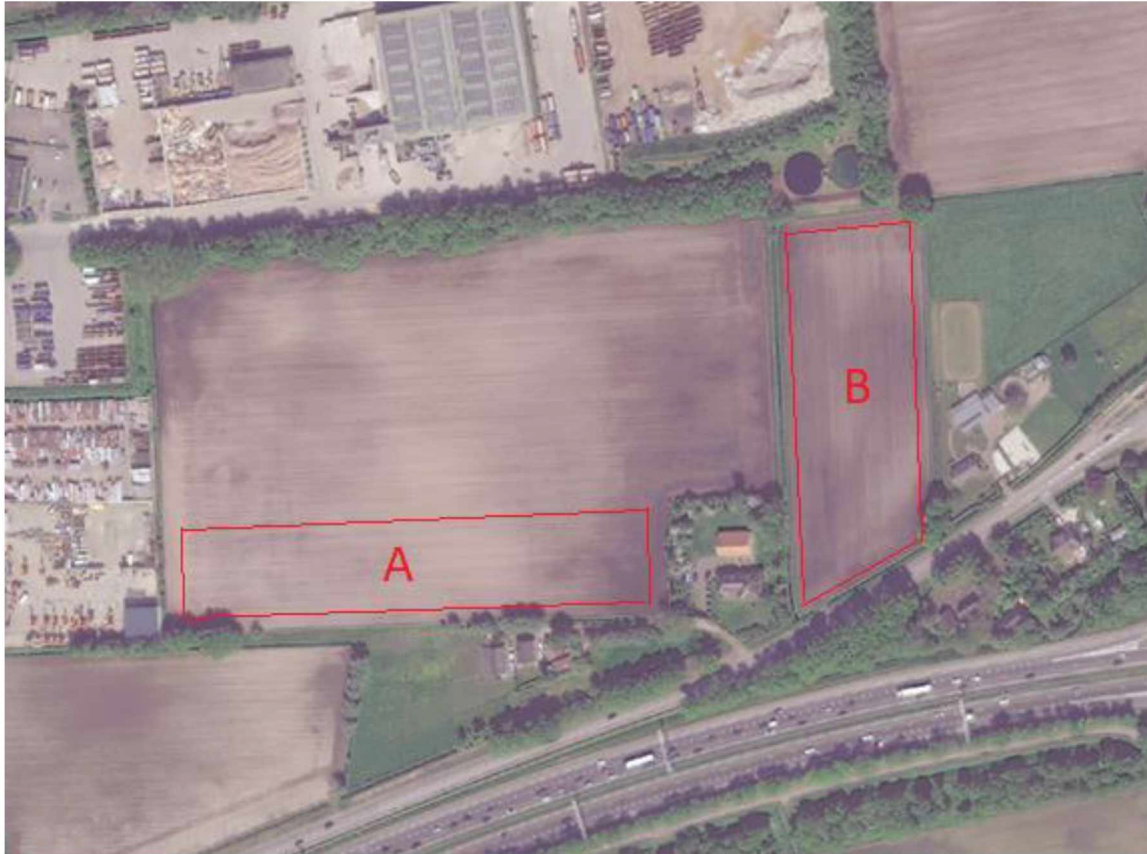
2.1 Plangebied

Voor de noodopvang zijn twee percelen in beeld waartussen een keuze gemaakt wordt (perceel A en B, zie afbeelding 2.1). De percelen liggen dicht bij elkaar, enkele kilometers ten zuiden van het dorp Heerle. Tussen de percelen bevindt zich een woonhuis met tuin. Aan de noordwestkant bevindt zich een bedrijventerrein met rond het noordelijk deel van dit terrein een houtsingel en ten noorden van het bedrijventerrein een spoorlijn. Aan de zuidkant bevindt zich de A58 en aan de oostkant bevinden zich agrarische percelen. De twee percelen worden momenteel beide gebruikt als akkerland, zie afbeelding 2.2 voor een recent satellietbeeld.

Afbeelding 2.1 Plangebied

Afbeelding 2.2 Satellietbeeld locatie plangebied voorjaar 2023 [lit. 1]

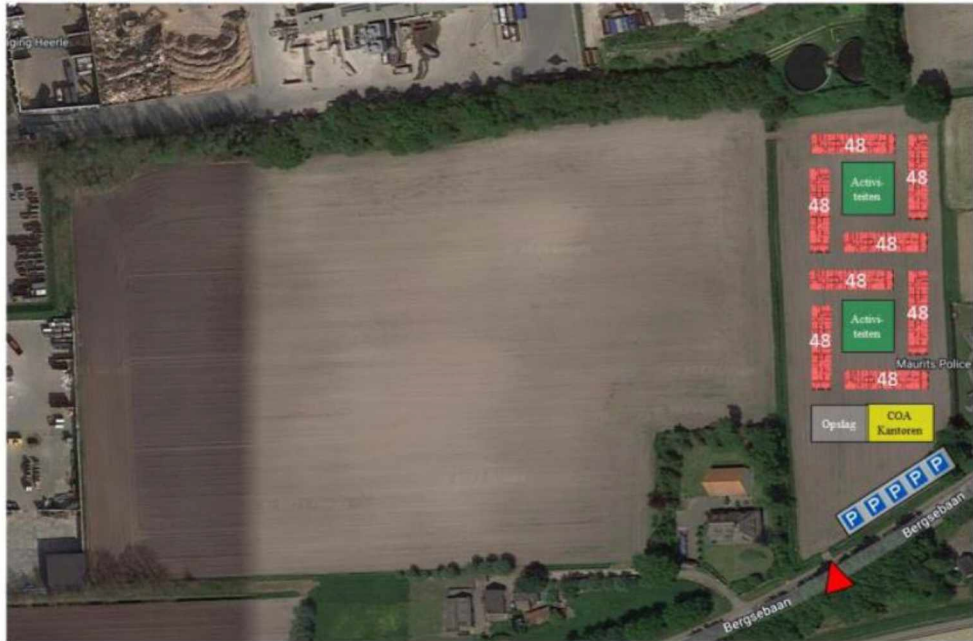
2.2 Werkzaamheden

De werkzaamheden voor het realiseren van de noodopvang bestaan uit het plaatsen van units, aanleggen van kabels en leidingen en het realiseren van parkeerplaatsen en wat buitenlocaties voor activiteiten. In afbeelding 2.3 is het vlekkenplan voor beide locaties weergegeven. Vervolgens zal de opvang gedurende vier jaar gebruikt worden voor de opvang van 300 asielzoekers.

De planning voor het realiseren van de noodopvang is nog niet bekend. In deze notitie wordt daarom ervan uit gegaan dat dit gedurende het hele jaar plaats kan vinden.

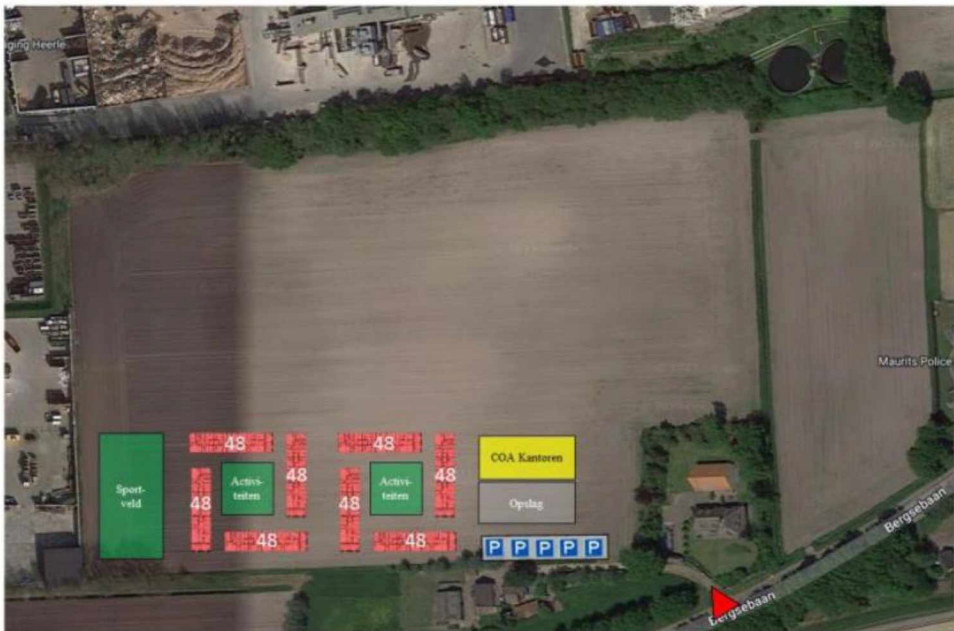
Vlekkenplan perceel P 723

TC: 384

Vlekkenplan perceel P 1144

TC: 384

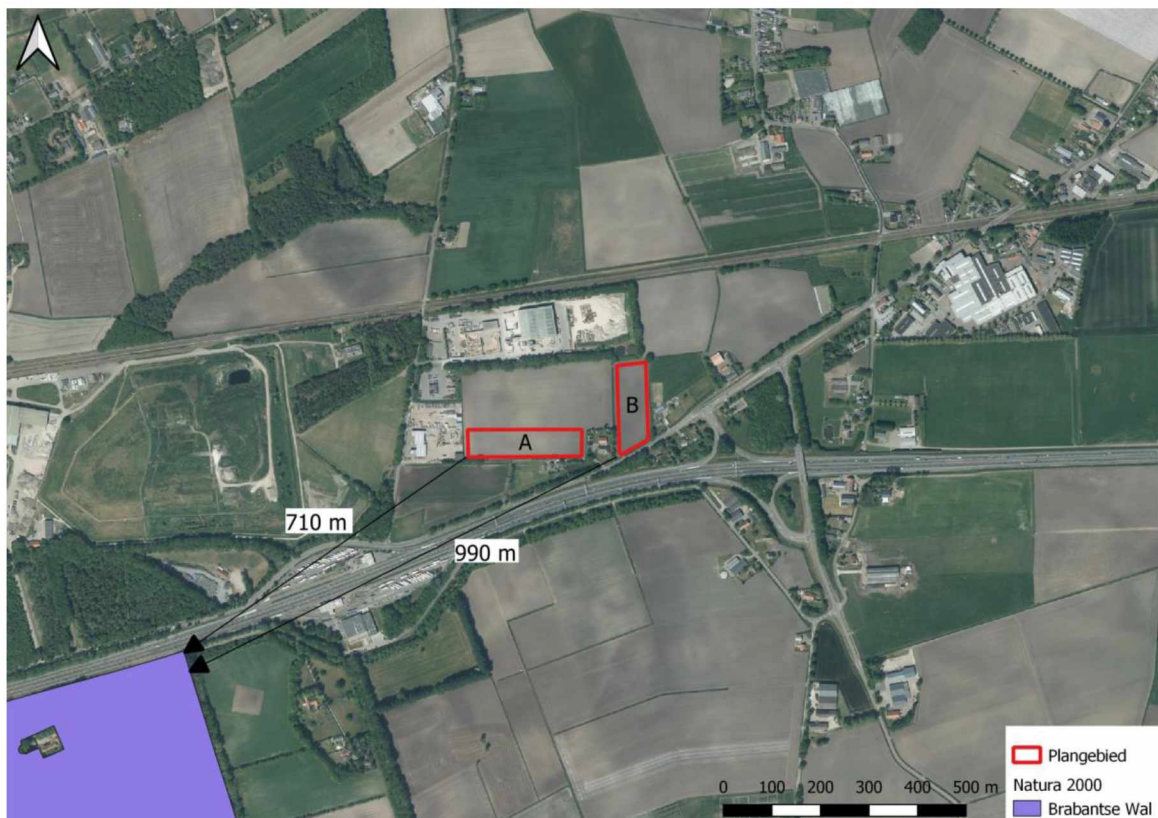
3

GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Brabantse Wal'. Dit Natura 2000-gebied ligt 710 m ten zuidwesten van locatie A en 990 m ten zuidwesten van locatie B, zie afbeelding 3.1. Overige Natura 2000-gebieden liggen op minimaal 6,2 km afstand. Natura 2000-gebied heeft de status van Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebied [lit. 2].

Afbeelding 3.1 Ligging plangebied ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied [lit. 3]

Het Natura 2000-gebied is aangewezen voor acht habitattypen, twee habitatrichtlijnsoorten en zes soorten broedvogels [lit. 2]. Een overzicht van deze soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstelling staat in bijlage II.

Effecten en conclusie

Fysiske effecten

Het plangebied ligt op minimaal 710 m afstand van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal. Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van directe effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand en tussenliggende obstakels (zoals onder andere de A58). Van negatieve directe effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake.

Stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden en het gedurende vier jaar in gebruik zijn van de noodopvang, in combinatie met de afstand (770 m voor locatie A en 990 m voor locatie B) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied (Brabantse Wal) zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

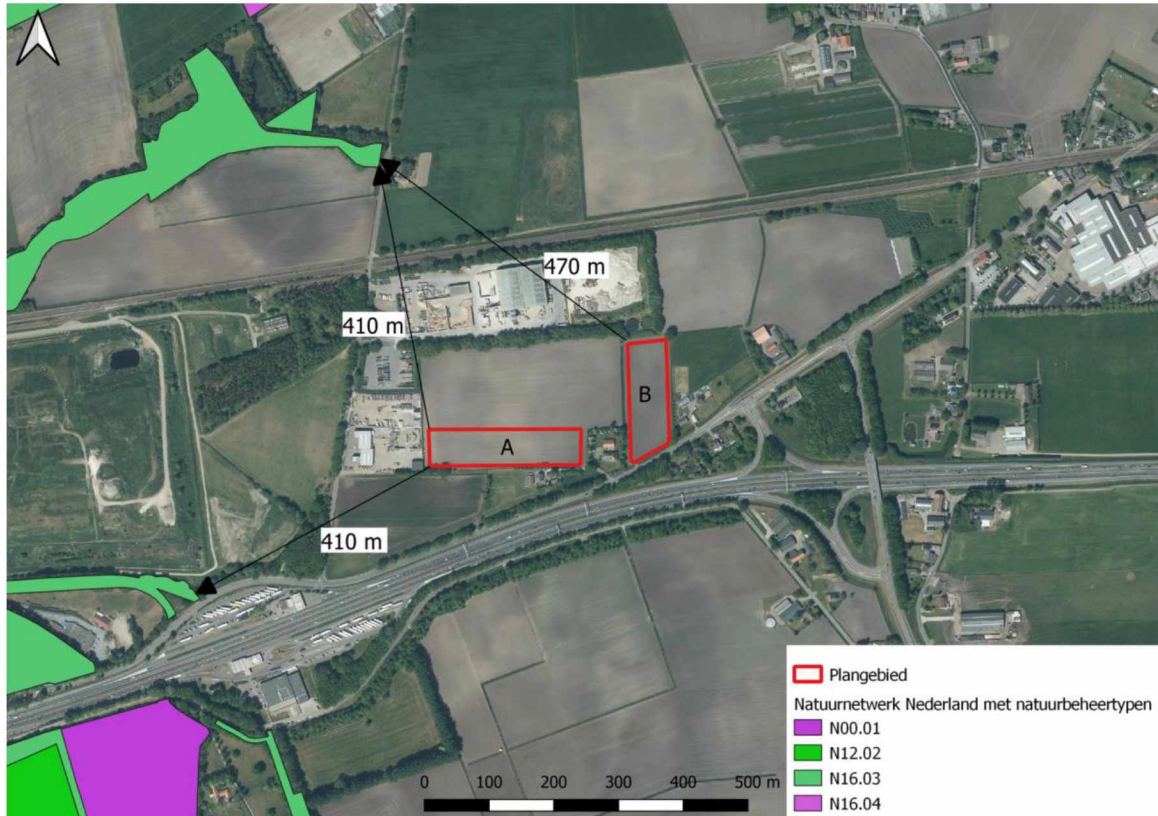
Indirecte effecten

Indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting kunnen als gevolg van de aard van het voornemen en de tussenliggende afstand worden uitgesloten. Van negatieve indirecte effecten door de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden is dus geen sprake. Vervolgstappen in het kader van de Wnb onderdeel Gebiedsbescherming zijn niet nodig.

Natuurnetwerk Nederland

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Noord-Brabant. De dichtstbijzijnde percelen van het NNN-netwerk zijn gelegen op een afstand van 410 m van locatie A en 470 m van locatie B (zie afbeelding 3.2).

Afbeelding 3.2 Ligging plangebied ten opzichte van dichtstbijzijnde percelen NNN [lit. 4]

Effecten en conclusie

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een NNN-gebied en de dichtstbijzijnde percelen NNN bevinden zich op ruime afstand. Ruimtebeslag of andere negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden daarom uitgesloten. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

4

SOORTENBESCHERMING

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie uitgevoerd. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) [lit. 5]. Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor is, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Bij het bepalen van de habitatgeschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten is gebruik gemaakt van recente satellietbeelden van het plangebied.

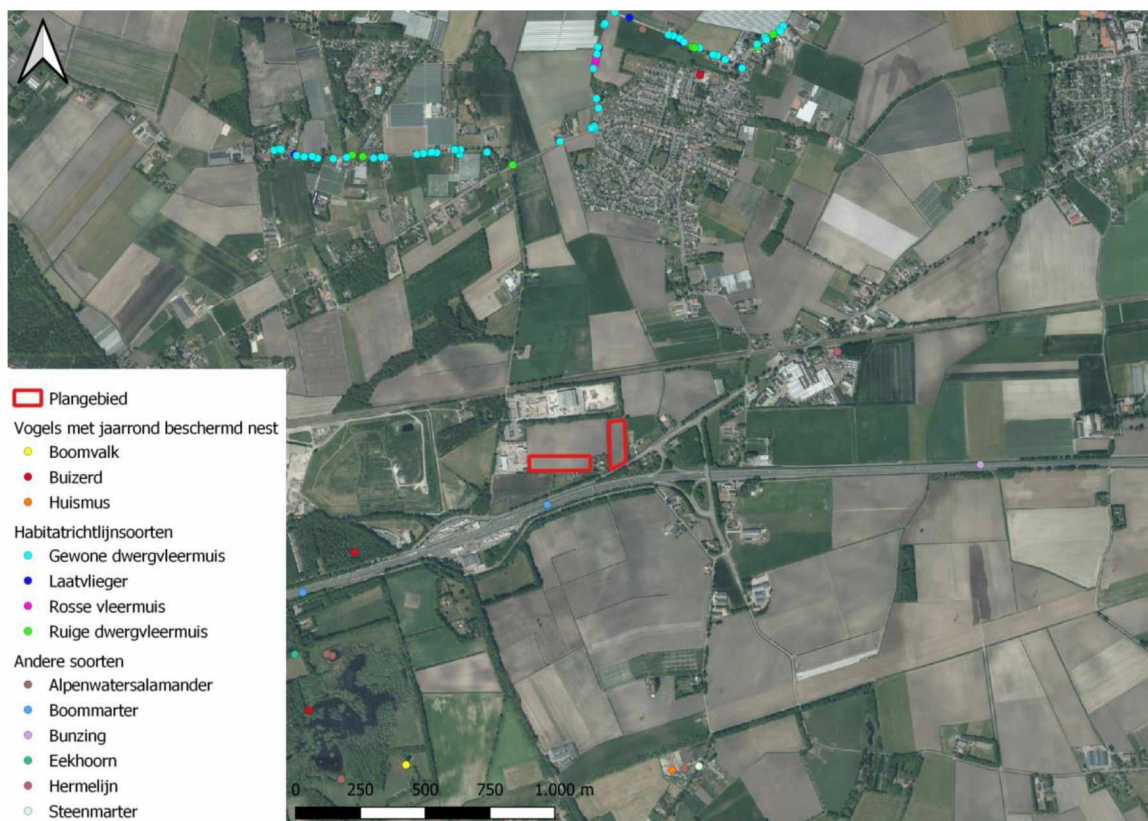
Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, de kenmerken van het plangebied en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied. Op basis hiervan kan van een heel aantal beschermde soorten de aanwezigheid in of nabij het plangebied uitgesloten worden. Op deze soorten wordt niet nader ingegaan. Voor de beschermde soorten die niet uitgesloten kunnen worden is aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Wnb.

4.1 Beoordeling aanwezige soorten in en direct rond het plangebied

Zowel locatie A als B bevinden zich op een akker. Nabij de akkers zijn wel opgaand groen (bomen) en een aantal woningen aanwezig. Daarbij is het gebied verstoord door de nabijheid van de snelweg A58, een bedrijventerrein en een spoorlijn.

Op basis van de NDFF [lit. 5] zijn in de afgelopen 5 jaar in of direct rond het plangebied geen waarnemingen van onder de Wnb beschermde soorten bekend. Op enige afstand (binnen 2 km) zijn van de Habitatrichtlijnsoorten alleen waarnemingen van vleermuizen bekend (gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis). Daarnaast zijn op enige afstand (binnen 2 km) enkele waarnemingen van onder het beschermingsregime 'Andere soorten' vallende en in de provincie Noord-Brabant niet vrijgestelde soorten alpenwatersalamander, boommarter, bunzing, eekhoorn, hermelijn en steenmarter bekend. De waarnemingen van boommarter en bunzing betreffen doodgereden exemplaren op de A58. Van vogels met een jaarrond beschermd nest zijn alleen op grote afstand (>700 m) enkele waarnemingen van de soorten boomvalk, buizerd en huismus bekend die nestindicerend gedrag vertonen. Zie afbeelding 4.1 voor de in de NDFF bekende waarnemingen in de afgelopen 5 jaar.

Afbeelding 4.1 Waarnemingen beschermde soorten in de afgelopen vijf jaar binnen twee kilometer van het plangebied [lit. 5]¹

Doordat het plangebied voor zowel locatie A als B geheel uit een akker bestaat ontbreekt het aan geschikt biotoop voor beschermde soorten uit de soortgroepen flora, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en andere ongewervelden. Daarnaast is de verstoringcontour bij de realisatie en het gebruik van de opvang gering en is reeds sprake van een sterk verstoorde omgeving als gevolg van de aanwezigheid van de snelweg, het bedrijventerrein en de spoorlijn. Het verstoren van 'Andere soorten' is daarbij ook niet verboden (artikel 3.10 Wnb). Negatieve effecten op beschermde soorten uit deze soortgroepen als gevolg van het voornemen wordt daarom uitgesloten en hier wordt niet nader op ingegaan. Verschillende algemeen voorkomende vrijgestelde soorten zoals gewone pad, bruine kikker en verschillende algemene muizensoorten kunnen wel gebruik van het plangebied maken. Hiervoor geldt de algemene zorgplicht (art. 1.11 Wnb).

Direct rond het plangebied binnen de verstoringcontour van het voornemen kunnen wel (jaarrond beschermde) nesten van vogels of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Daarnaast kan het gebied gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen en kunnen er in de omgeving vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. Op deze soortgroepen wordt daarom nader ingegaan.

4.1.1 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Wnb en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR). Nabij het plangebied kunnen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in bomen, indien hierin geschikte holtes aanwezig zijn, en in gebouwen. Daarnaast kunnen de luwere delen van de plangebieden gebruikt worden als foerageergebied. Lijnvormig opgaand groen in de omgeving kan gebruikt worden als vliegroutes.

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Foerageergebied en vliegroutes

In de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen kunnen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren en (daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Wnb (art. 3.5) verboden. Gezien de aard van de werkzaamheden voor realisatie van de noodopvang zullen sterke trillingen en sterke (puls)geluiden niet optreden. Wel kan licht in zowel de realisatiefase als gebruiksfase optreden. Deze verstoring kan in de realisatiefase voorkomen worden door de werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang). De verwachting is echter dat de locatie tijdens de realisatiefase ook 's nachts verlicht zal zijn en in de gebruiksfase zal dit zeker het geval zijn. Daarom dient gebruik gemaakt te worden van efficiënt lichtbeheer om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen. Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruik te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant (niet uitstralend naar de omgeving) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken.

Door bovenstaande maatregelen in acht te nemen worden negatieve effecten op vleermuizen uitgesloten en zijn vervolgstappen in het kader van de Wnb niet nodig.

Verblijfplaatsen

De aanwezigheid van verblijfplaatsen in bomen en gebouwen nabij het plangebied kan voor beide locaties niet uitgesloten worden. De bomen en bebouwen blijven echter ongemoeid, waardoor geen sprake is van mogelijke vernietiging van verblijfplaatsen. Mogelijk aanwezige verblijfplaatsen kunnen wel als gevolg van realisatie en het gebruik van de noodopvang wel worden verstoord (overtreding art. 3.5 Wnb). Ook hiervoor geldt dat het dan om mogelijke verstoring door licht gaat, aangezien door de aard van de werkzaamheden sterke trillingen en/of (puls)geluiden (door bijvoorbeeld heien of intrillen van palen of damwanden) niet op zullen treden. Lichtverstoring dient voorkomen te worden door ervoor te zorgen dat de op het terrein aanwezige verlichting niet richting de bomen en gebouwen in de omgeving schijnt. Hiermee worden negatieve effecten op vleermuizen voorkomen en zijn geen vervolgstappen in het kader van de Wnb nodig.

4.1.2 Vogels

Het plangebied biedt leefgebied aan verschillende vogelsoorten, maar geschikte nestgelegenheid is vanwege het gebruik van het gebied als akker beperkt. Direct rond het plangebied kunnen verschillende vogelsoorten wel nestgelegenheid vinden. Ook de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten kan in de bomen rond het plangebied niet uitgesloten worden. Doordat het voornemen een geringe verstoringcontour heeft (er vinden geen sterke trillingen en/of (puls)geluiden plaats), liggen eventueel voor huismus en/of gierzwaluw geschikte gebouwen niet binnen het effectbereik van het voornemen.

Vogels met jaarrond beschermd nest

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels in de bomen aan de rand van het plangebied voor beide locaties is op voorhand niet uit te sluiten. Hiervoor dient een nestencheck uitgevoerd te worden. Vernietiging van nesten wordt uitgesloten, doordat de bomen ongemoeid worden gelaten. Het verstoren van jaarrond beschermde nesten als gevolg van de realisatie en het gebruik van de noodopvang kan niet uitgesloten worden. Als uit de nestencheck blijkt dat in potentie jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, dan dient tijdens het broedseizoen gedurende enkele veldbezoeken het gebruik van de nesten onderzocht te worden. Indien er jaarrond beschermde nesten aanwezig te zijn die verstoord worden als gevolg van de noodopvang, dan is sprake van een overtreding van de Wnb (art. 3.1). In dat geval dienen maatregelen te worden getroffen om verstoring van het nest te voorkomen. Met het voornemen wordt namelijk geen belang uit de Vogelrichtlijn gediend, waardoor een ontheffing voor het verstoren van een jaarrond beschermd nest niet wordt afgegeven.

Overige broedvogels

Het plangebied biedt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels en met name de omgeving biedt ook nestgelegenheid aan deze soorten. De aanwezigheid van broedgevallen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook aannemelijk. Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot en met september) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat opzettelijk verstoren in het broedseizoen (individuen, nesten of eieren) verboden is volgens de Wnb (art. 3.1). Het verkrijgen van ontheffing voor het verstoren van broedvogels is meestal niet mogelijk. De effecten op vogels en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb zijn namelijk gemakkelijk te voorkomen, te weten door in principe drie mogelijkheden:

- buiten het broedseizoen werken, dit met risico dat sommige vogels tot in september kunnen broeden;
- de werkzaamheden vlak voor het broedseizoen inzetten en dan continue doorwerken (werkzaamheden niet langer dan enkele dagen stilleggen), zodat vogels niet gaan broeden in het gebied waar gewerkt wordt;
- het plangebied inclusief de verstoringcontour van de werkzaamheden voor het broedseizoen ongeschikt maken voor broedvogels.

Als werkzaamheden plaats gaan vinden in het broedseizoen, moet een deskundige eerst vaststellen dat er geen broedende vogels aanwezig zijn in het plangebied en binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden. Wanneer kan worden geconstateerd dat in de directe omgeving van de werkzaamheden geen vogels broeden bij de start van de werkzaamheden, vindt geen overtreding van de verbodsbepalingen plaats. Mochten er wel broedende vogels aanwezig zijn binnen de verstoringcontour van de werkzaamheden mag er pas worden gestart met de werkzaamheden als er niet meer gebroed wordt.

5

SAMENVATTING CONCLUSIES

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

Vanwege de ligging van het plangebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden is van directe effecten als oppervlakteverlies en versnippering geen sprake. Ook negatieve effecten op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden als gevolg van verstoring door licht ('s avonds en 's nachts werken), geluid en trillingen zijn uitgesloten op basis van de relatief grote tussenliggende afstand.

Door de aard en omvang van de werkzaamheden en het gedurende vier jaar in gebruik zijn van de noodopvang, in combinatie met de afstand (770 m voor locatie A en 990 m voor locatie B) tot het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied (Brabantse Wal) zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of passende beoordeling nodig.

De realisatie en het gebruik van de noodopvang zorgt niet voor indirecte effecten op Natura 2000-gebieden zoals vernatting, verdroging, verontreiniging, verzoeting of verzilting.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een NNN-gebied en de dichtstbijzijnde percelen NNN bevinden zich op ruime afstand. Ruimtebeslag of andere negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden daarom uitgesloten. Vervolgstappen zijn daardoor niet nodig.

5.2 Soortenbescherming

Doordat het plangebied voor zowel locatie A als B geheel uit een akker bestaat ontbreekt het aan geschikt biotoop voor beschermde soorten uit de soortgroepen flora, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en andere ongewervelden. Negatieve effecten op soorten uit deze soortgroepen wordt daarom uitgesloten. Verschillende algemeen voorkomende vrijgestelde soorten zoals gewone pad, bruine kikker en verschillende algemene muizensoorten kunnen wel gebruik van het plangebied maken. Hiervoor geldt de algemene zorgplicht.

Direct rond het plangebied kunnen wel (jaarrond beschermde) nesten van vogels of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Daarnaast kan het gebied gebruikt worden als foerageergebied door vleermuizen en kunnen er in de omgeving vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn.

5.2.1 Vleermuizen

Negatieve effecten op vleermuizen (foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen) dienen voorkomen te worden door gebruik te maken van efficiënt lichtbeheer. Zie paragraaf 4.1.1. Met het in acht nemen van de maatregelen vindt geen overtreding van de Wnb (art. 3.5) plaats en zijn vervolgstappen niet nodig.

5.2.2 Vogels

Voor beide locaties kan het verstoren van jaarrond beschermde nesten als gevolg van de realisatie en het gebruik van de noodopvang niet worden uitgesloten. Als uit een nestencheck blijkt dat in potentie jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, dan dienen deze in het broedseizoen onderzocht te worden op gebruik. Blijken jaarrond beschermde nesten aanwezig te zijn die worden verstoord als gevolg van de noodopvang dan dienen maatregelen genomen te worden om verstoring van de nesten te voorkomen. Het verkrijgen van een ontheffing is hiervoor niet mogelijk.

Voor algemene broedvogels geldt dat de aanwezigheid van broedende vogels nabij het plangebied voor beide locaties in het broedseizoen niet is uit te sluiten. Negatieve effecten op algemene broedvogels dient met maatregelen voorkomen te worden (zoals realisatie van de noodopvang buiten het broedseizoen), zie paragraaf 4.1.2. Het verkrijgen van een ontheffing is hiervoor niet mogelijk.

6

BRONNEN

- 1 Satellietdataportaal, satellietbeeld april/mei 2023, <https://www.satellietdataportaal.nl/?base=brtachtergrondkaart&res=0.3%2C0.5&datemin=06-07-2022&loc=51.50817%2C4.355956%2C18z&overlay=mos-0>
- 2 Natura 2000, <https://www.natura2000.nl/gebieden/Noord-brabant>
- 3 Kaart Natura 2000-gebieden, <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/natura2000/wfs>, op 6 juli 2023 gebruikt in QGIS
- 4 Kaart Natuurnetwerk Nederland, <https://geodata.nationaalgeoregister.nl/provincies/ps/wfs/v1>, op 6 juli 2023 gebruikt in QGIS.
- 5 NDFF-ecogrid database, www.ndff.nl, geraadpleegd op 30 juni 2023

Bijlage(n)

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

I.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn de bepalingen voor gebiedsbescherming vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden. Projecten die, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, zijn volgens artikel 2.7 lid 2 van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden/ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significant negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'Passende Beoordeling' te worden uitgevoerd.

In het geval de Passende Beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning, c.q. de instemming, worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' voldaan wordt. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van bij de wet genoemd belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de IHD die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming bestaat de soortenbescherming uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2) en 'Andere soorten' (§ 3.3). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel I.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Andere soorten §3.3 Wnb
Artikel 3.1, lid 1 <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.5, lid 1 <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.</i>	Artikel 3.10, lid 1a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.</i>
Artikel 3.1, lid 2 <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.</i>	Artikel 3.5, lid 2 <i>Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.</i>	Artikel 3.10, lid 1b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1, lid 3 <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.</i>	Artikel 3.5, lid 3 <i>Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.</i>	Artikel 3.10, lid 1c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>
Artikel 3.1, lid 4 en lid 5 <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.</i>	Artikel 3.5, lid 4 <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.</i>	
	Artikel 3.5, lid 5 <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.</i>	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen.

Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een ontheffing in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' heeft betrekking op de soorten uit bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden vaatplanten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Binnen de soortenlijsten in bijlage A en B bij de Wet natuurbescherming is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een ontheffingsaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 lid 1 en lid 2 van de Wet natuurbescherming is de zorgplicht beschreven: 'Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving. Eenieder laat handelingen na, waarvan redelijkerwijs te vermoeden is, dat ze nadelig zijn voor in het wild levende dieren. Als dat nalaten in redelijkheid niet gevegd kan worden, dienen de gevolgen van dat handelen voor die dieren zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt te worden'. De zorgplicht geldt altijd.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Door natuur te verbinden blijft diversiteit behouden en verkleint de kans op uitsterven van soorten. Het Noord-Brabantse deel van dit natuurnetwerk wordt in de interim omgevingsverordening Noord-Brabant aangeduid als Natuur Netwerk Brabant (NNB).

Natuurnetwerk Brabant (NNB)

De provincie Noord-Brabant heeft de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN neergelegd in de Interim Omgevingsverordening. De provincie Noord-Brabant hanteert hierbij de term 'ecologische waarden en kenmerken' in plaats van 'wezenlijke kenmerken en waarden'. De provincie heeft hierbij ook gebieden aangewezen als NNB. Dit is een aanvulling op het door het Rijk aangewezen NNN. De juridische uitwerking van het beleid in het kader van het NNB is opgenomen in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant.

De ecologische waarden en kenmerken binnen het NNB bestaan in de provincie Noord-Brabant uit de beheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan. Daarnaast zijn er in de Interim Omgevingsverordening de volgende algemene ecologische waarden en kenmerken vastgelegd: 'Aanwezige en potentiële waarden, gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied, waartoe behoren natuurdoelen en natuurkwaliteit, geomorfologische processen, waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, mate van stilte, donkerte, openheid, landschapsstructuur en belevingswaarde.'

Beschermingsregime NNB

Het beschermingsregime voor het NNB is een doorvertaling van het 'Nee, tenzij-regime' uit de Spelregels EHS. In artikel 3.19 van de Verordening ruimte Noord-Brabant wordt aangegeven dat de begrenzing van het NNB in geval van een ruimtelijke ontwikkeling kan worden gewijzigd met toepassing van het 'Nee, tenzij principe'. Dit houdt in dat er binnen het NNB geen bestemming of gebruik van de grond mag plaats vinden waardoor het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van deze gebieden worden aangetast, tenzij:

- er sprake is van een groot openbaar belang;
- er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het NNB;
- er geen andere oplossingen voorhanden zijn waardoor de aantasting van het NNB wordt voorkomen;
- de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

Omdat in principe geen nieuwe functies in het NNB zijn toegestaan, geldt ruimtebeslag binnen het NNB op grond van de verordening altijd als een significante aantasting. Deze aantasting moet worden gemitigeerd en/of gecompenseerd. Om te bepalen hoe deze compensatieopgave er uit moet zien, wordt beoordeeld welke natuurwaarden in het licht van de kernkwaliteiten ter plaatse van het ruimtebeslag verdwijnen. Hierbij geldt steeds dat de oppervlakte aan natuurwaarden die ter plaatse van het plangebied verdwijnt, gelijkwaardig gecompenseerd moet worden. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald.

De provincie Noord-Brabant hanteert externe werking in het kader van het NNB. Voor wat betreft bestemmingsplannen gelegen buiten het NNB, wordt in artikel 3.16 aangegeven dat wanneer deze leiden tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB-gebied, behalve door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten zoveel mogelijk moeten worden beperkt en de overblijvende negatieve effecten dienen te worden gecompenseerd volgens de compensatieregels in artikel 5.6.

Als het gedeelte van een activiteit/ontwikkeling dat binnen het NNB gelegen is, aanvullend ook verstoring (bijvoorbeeld door geluid) veroorzaakt en de aanwezige kernkwaliteiten hier gevoelig voor zijn, moet deze aantasting, indien significant, eveneens worden gemitigeerd/gelijkwaardig gecompenseerd.

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN (IHD'S) NATURA 2000-GEBIED BRABANTSE WAL

Habitattypen

Habitatype ?	Habitatsubtype ?	Status doel ?	Oppervlakte ?	Kwaliteit ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgave ?
H2310 - Stuifzandheiden met struikhei		definitief	>	>	B1	6.08; 6.09
H2330 - Zandverstuivingen		definitief	>	>	C	6.08; 6.09
H3130 - Zwakgebufferde vennen		definitief	>	>	B1	
H3160 - Zure vennen		definitief	=	>	C	
H4010A - Vochtige heiden	hogere zandgronden	definitief	>	>	C	6.09
H4030 - Droge heiden		definitief	>	>	C	6.09
H7150 - Pionierv egetaties met snavelbiezen		definitief	=	=	C	
H9120 - Beuken-eikenbossen met hulst		definitief	=	>	C	

Habitatrichtlijnsoorten

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
H1166 - Kamsalamander	definitief	>	>	>		
H1831 - Drijvende waterweegbree	definitief	>	>	>	C	

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A004 - Dodaars	definitief	40	=	>	C	
A008 - Geoorde fuut	definitief	40	= (<)	>	B2	
A072 - Wespandief	definitief	13	=	=	B	
A224 - Nachtzwaluw	definitief	80	=	=	B1	6.08
A236 - Zwarte specht	definitief	40	=	=	B1	
A246 - Boomleeuwerik	definitief	100	=	=	B1	

